

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1989-1990

4 JANUARI 1990

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 18bis
van de wet van 15 december 1980
betreffende de toegang tot
het grondgebied, het verblijf,
de vestiging en de verwijdering
van vreemdelingen**

(Ingediend door de heer Pivin)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De wet van 28 juni 1984 betreffende sommige aspecten van de toestand van de vreemdelingen beoogde de integratie van de vreemdelingen op ons grondgebied in ruime mate te bevorderen en de toename van het racisme in bepaalde gemeenten die in sterke mate met dat probleem te kampen hebben, zoveel mogelijk in te dijken.

Artikel 6 van die wet bepaalt met name dat de Koning, op voorstel van de Minister van Justitie, bij een in de Ministerraad overlegd besluit, bij een algemene voorziening en voor een bepaalde periode, aan bepaalde vreemdelingen verbod kan opleggen om in bepaalde gemeenten te verblijven of er zich te vestigen.

De ratio legis van dit artikel 6 is dat men moet waken over het algemeen belang. Een inopportune en ongecontroleerde toename van de vreemde bevolking kan het algemeen belang in het gedrang brengen.

Door artikel 6 werd de volgende werkwijze ingevoerd: de Minister van Justitie kan een dergelijk voorstel slechts doen na op zijn initiatief een eensluidend en met redenen omkleed advies te hebben in-

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1989-1990

4 JANVIER 1990

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 18bis de la loi
du 15 décembre 1980 sur l'accès
au territoire, le séjour,
l'établissement et l'éloignement
des étrangers**

(Déposée par M. Pivin)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La loi du 28 juin 1984 relative à certains aspects de la condition des étrangers a été adoptée dans le but de favoriser dans une large mesure l'intégration des étrangers sur le territoire national et d'éviter tant que faire se peut la montée du racisme dans certaines entités communales particulièrement concernées par le problème.

L'article 6 de ladite loi prévoyait notamment la possibilité pour le Roi, sur proposition du Ministre de la Justice, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, d'interdire par voie de dispositions générales et pour une période déterminée à certaines catégories d'étrangers de séjourner ou de s'installer dans certaines communes.

La ratio legis dudit article 6 était de veiller à l'intérêt public de la commune, lequel peut être mis en péril en cas d'accroissement intempestif et non contrôlé de la population étrangère.

Le mécanisme dudit article 6 était le suivant: le Ministre de la Justice ne pouvait introduire ladite proposition qu'après avoir recueilli à son initiative un avis conforme et motivé émanant du conseil commu-

gewonnen, uitgaande van de betrokken gemeenteraad, die daarover bij een tweederdemeerderheid heeft beslist, alsmede het met redenen omklede advies van de provinciegouverneur.

Nu de wet gedurende vijf jaar is toegepast, kan alleen maar worden geconstateerd dat de redenen om het systeem in te voeren in bepaalde gemeenten meer dan ooit aanwezig zijn en dat die werkwijze in sommige gevallen de toestand zelfs nog verergerd heeft. Het is inderdaad zo dat in de gemeenten waar geen verbod werd goedgekeurd, de gemeentelijke overheid thans verplicht wordt de vreemdelingen die niet uit de EG afkomstig zijn, in te schrijven, zoals zulks voor elke Belg (of wie ermee gelijkgesteld is) gebeurt. Voorts blijkt dat de toepassing van het systeem in de praktijk niet zeer doeltreffend is. Daaraan wil het onderhavige wetsvoorstel een einde maken.

De moeilijkheden zijn immers het gevolg van het feit dat alleen de Minister van Justitie het initiatief kan nemen om een verbodsmaatregel uit te vaardigen. Hij kan vanzelfsprekend op het probleem een algemeen zicht hebben, maar de zeer talrijke taken die op hem rusten, maken het hem onmogelijk om geregeld na te gaan of de inwijking in een bepaalde gemeente het algemeen belang niet in gevaar brengt. Bovendien doet de Minister alleen maar een voorstel als hij een met een tweederdemeerderheid van de gemeenteraadsleden goedgekeurd advies krijgt, wat altijd zeer moeilijk is.

Maar het grootste gebrek van het systeem bestaat hierin dat er versterkte situaties ontstaan, dit wil zeggen situaties die vastgesteld zijn op een welbepaald ogenblik.

Daarom bepaalt het onderhavige wetsvoorstel dat de procedure op gang kan worden gebracht op initiatief van de Minister of van de meerderheid binnen de gemeenteraad.

Aangezien de wet de oplossing beoogt van een louter plaatselijk probleem, met name de integratie van de ingeweken bevolking in een gemeente, is het veel beter dat het initiatief om maatregelen te nemen uitgaat van de gemeentelijke overheid, dit is het college van burgemeester en schepenen en de gemeenteraad.

Het voorstel maakt het bovendien mogelijk die maatregelen te nemen die het best aangepast zijn aan de toestand die op een bepaald ogenblik in een welbepaalde gemeente bestaat. De tolerantiedrempel ten aanzien van de ingeweken bevolking in een gemeente is in wezen variabel en hangt af van diverse factoren die alleen door de plaatselijke overheid kunnen worden ingeschat. Daarom moet de gemeentelijke overheid het initiatief krijgen om de procedure op gang te brengen die kan leiden tot een tijdelijk verbod voor de vreemdelingen die niet afkomstig zijn uit de Europese Gemeenschap, om zich binnen een bepaalde gemeente te vestigen. De bevoegdheid om de eindbeslissing te nemen blijft bij de Koning berusten.

Het koninklijk besluit van 7 mei 1985 genomen krachtens artikel 18bis van de wet van 15 decem-

nal interessé statuant à la majorité des deux tiers, et l'avis motivé du gouverneur de la province.

Après cinq années d'existence de ce mécanisme force est de constater que d'une part, les raisons qui ont justifié sa mise sur pied sont dans certaines communes plus présentes que jamais, voire même que ce mécanisme a aggravé certaines situations (en effet, si l'interdiction n'a pas été adoptée dans une commune, l'administration communale se voit maintenant contrainte d'inscrire les étrangers non ressortissants de la Communauté européenne comme n'importe quel belge ou assimilé) et que d'autre part la mise en action pratique dudit mécanisme s'avère peu efficace, inefficacité à laquelle ladite proposition mettra fin.

En effet, les difficultés résultent de ce que l'initiative de la mesure d'interdiction appartient uniquement au Ministre de la Justice, lequel peut certes avoir une connaissance du problème reposant sur une vue d'ensemble, mais qui, au vu de l'immensité des tâches qui lui incombent n'est pas à même d'envisager régulièrement si l'immigration dans telle ou telle commune n'est pas susceptible de porter atteinte à l'intérêt public. Ensuite, le Ministre ne fera cette proposition que s'il recueille un avis favorable des élus communaux pris à la majorité des deux tiers, ce qui est toujours difficile à obtenir.

Mais le défaut certes le plus important dudit mécanisme est de créer des situations sclérosées, correspondant à une situation donnée à un moment donné.

C'est pourquoi le système qui fait l'objet de la présente proposition prévoit que c'est à l'initiative du Ministre ou de la majorité du Conseil communal que la procédure sera mise en route.

A partir du moment où la loi entend régler un problème purement local, en l'occurrence l'intégration de la population immigrée au sein d'une commune, il est beaucoup plus sain que l'initiative des mesures à prendre revienne aux autorités communales que sont le Collège échevinal et le Conseil communal.

De plus, la présente proposition permettra toujours de prendre les mesures les plus adaptées à la situation existant à un moment donné dans une commune donnée. Le seuil de tolérance de la population immigrée dans une commune est essentiellement variable et dépend de plusieurs facteurs que seuls les pouvoirs locaux sont à même de percevoir. C'est pourquoi il convient de donner l'initiative de la mise en œuvre d'une procédure pouvant aboutir à l'interdiction temporaire faite aux étrangers non-ressortissants de la Communauté européenne de s'installer sur le territoire d'une commune aux autorités de celle-ci, tout en laissant au Roi, le pouvoir de prendre la décision finale.

L'arrêté royal du 7 mai 1985 pris en vertu de l'article 18bis vient à expiration en 1990. Les

ber 1980 houdt op uitwerking te hebben in 1990. Zulks zou ernstige gevolgen kunnen hebben voor de betrokken Brusselse gemeenten. Het past dan ook dit koninklijk besluit te verlengen. Aangezien de gemeenten rechtstreeks betrokken zijn bij het probleem lijkt het logisch dat de Minister van Justitie niet meer alleen bevoegd blijft om het initiatief te nemen tot toepassing van artikel 18*bis*. Ook de gemeenten moeten het initiatief kunnen nemen tot het treffen van maatregelen waardoor het verblijf of de vestiging van vreemdelingen op hun grondgebied kan worden beperkt.

WETSVOORSTEL

Enig artikel

Artikel 18*bis*, tweede lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, ingevoegd door artikel 6 van de wet van 28 juni 1984, wordt vervangen door wat volgt :

« Om voornoemd voorstel te kunnen doen, moet de Minister van Justitie op zijn initiatief of op initiatief van de betrokken gemeenteraad een eensluidend en met redenen omkleed advies hebben ingewonnen, dat uitgaat van de gemeenteraad, die bij gewone meerderheid heeft beslist over de vraag of de aangroei van de vreemde bevolking in de gemeente het algemeen belang al dan niet schaaft.

Dit voorstel wordt door de Minister van Justitie ambtshalve aan de Koning voorgelegd indien in een bepaalde gemeente de vreemde bevolking, die niet afkomstig is uit de Europese Gemeenschap, de grens van 15 % van de totale bevolking van de gemeente bereikt ».

19 oktober 1989.

conséquences pour les communes bruxelloises seraient considérables. Il est opportun de proroger cet arrêté royal. Les communes étant directement concernées par le problème, il semble logique de ne plus laisser au seul Ministre de la Justice le pouvoir de prendre l'initiative de l'application de l'article 18*bis*. L'initiative de mesure visant à limiter le séjour ou l'établissement des étrangers sur leur territoire doit pouvoir également revenir aux communes.

J. PIVIN

PROPOSITION DE LOI

Article unique

L'article 18*bis*, alinéa 2, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, inséré par l'article 6 de la loi du 28 juin 1984 est remplacé par ce qui suit :

« Pour faire ladite proposition, le Ministre de la Justice doit avoir recueilli à son initiative ou à celle du Conseil communal intéressé un avis conforme et motivé émanant du Conseil communal statuant à la majorité simple sur la question de savoir si l'accroissement de la population étrangère dans la commune nuit ou ne nuit pas à l'intérêt public.

Le Ministre de la Justice fait d'office ladite proposition au Roi lorsque, dans une commune, la population étrangère extérieure à la Communauté européenne atteint le seuil de 15 % de la population totale de la commune ».

19 octobre 1989.

J. PIVIN